

Indítvány az októberi közgyűléshez a paprikaforgalom szabaddátételéért.

— Vita az új paprika forgalombahozatala körül. —

(Saját tudósítónktól.) Nehány nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy dr. Temesváry Géza helyettes rendőrfőkapitány, kihágási bíró egy asszonyt, aki a piacon csövespaprikát vásárolt a makszimális áron felül, fölmentett az árdrágítási kihágás vádjáról. A fölmentő ítélet indoklása — mint azt megírunk — kimondja, hogy a makszimális ár és a rekvirálás csupán a tavalyi termésre vonatkozik, az idei termés, amíg erre újabb rendelkezés nem történik, szabad forgalom tárgya.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester ezt a fölmentő ítéletet ugyancsak a múlt héten indokolásával együtt szankcionálta a paprikások egy küldöttsége előtt. A polgármester ugyanis kijelentette, hogy nemcsak a csöves paprika, de az új termésből örölt paprika is a szabad forgalomé, amíg új rendelet nem jön. Ugyanekkor természetesen óvatosságra is intette a polgármester a megjelenteket, akiknek figyelmébe ajánlotta, hogy vásárlásaikkal legyenek nagyon óvatosak, mert könnyen megtörténhet, hogy jön az új makszimális ár és így nagy veszteségeket szenvedhetnek.

A polgármesternek erre a kijelentésére érkezett meg a Haditermény Részvénytársaság szegedi kirendeltségének alábbi átirata, amely figyelmezteti a város hatóságát, hogy a lefoglalás az új termésre is változatlanul érvényben van, habár semmi külön intézkedés erre vonatkozólag még nem történt. A levél teljes szövegében a következő:

Nagyságos Polgármester ur!

Szegedi kirendeltségünk és bizományosaink egybehangzóan jelentik, miszerint Nagyságod a paprikatermelők és földolgozók egy küldöttségének kijelentette, hogy amíg újabb rendelet a paprika zár alá vétele iránt nem intézkedik, az 1917 évi termésű paprika szabad forgalom tárgyát képezi, sőt az ár tekintetében sem állanak fenn korlátozások.

Bátorkodunk Nagyságodat tisztelettel figyelmeztetni, hogy az 1505—1917. M. E. sz. rendeletben sehol sincs szó arról, hogy annak rendelkezései csak az 1916 évi termésre vonatkoznak, s így az idézett rendelet világos értelme szerint, de az Országos Közéleti Hivatal alelnökének, Nagy Ferenc dr. öméltségének főfogása szerint is, változatlanul érvényben van.

Azért bátorkodunk Nagyságodat erre tisztelettel figyelmeztetni, mert meg vagyunk arról győződve, hogy fölvilágosításunk után Nagyságodnak nem lehet szándéka az, hogy a paprikatermelőket, földolgozókat és kereskedőket azon kellemetlenségeknek tegye ki, amelyek a kormányrendelet intézkedéseinek figyelmen kívül hagyásából következtek ki. Hágások folytán érnék őket.

Bátorkodunk még megjegyezni, hogy a Hadügyminisztérium szeptemberi és októberi havi igényléseire még körülbelül 19 vagon paprika kiutalásával hátralékban vagyunk, s ezért is kérünk kell Nagyságodat, szíveskedjék törvényhatósága területén sürgősen oly intézkedéseket tenni, amelyek alkalmasak arra, hogy az összes érdekeltet értesüljenek arról, miszerint az 1917 évi termésből származó paprikát is csak a Haditermény Részvénytársaság bizományosainak, illetve albizományosainak csak a maximális áron szabad eladniok.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester az ügyvel kapcsolatban a következőket mondotta:

— Miután a szegedi kihágási bíró ur úgy értelmezi az áprilisi zár alá vételi rendeletet, hogy tekintettel arra, miképp a gabonaneműeknél, tengerinél, hüvelyesek-

nél és minden más terménynél a zár alá vétel csak egy gazdasági évre terjed, nem lehet az másként a paprikánál sem, mert hiszen egész természetes, hogy az idei paprika egészen más termelési viszonyok, nagyobb napszámber, más, kedvezőtlenebb időjárás, más mennyiség és minőségben jött létre, mint a múlt esztendő. Ennélfogva az idei paprikára új rendelkezés kellett volna. Miután azonban a Haditermény Részvénytársaság közhivatalnak tekintendő, fönt ismertetett átirata folytán sürgős fölterjesztést tettem az Országos Közéleti Hivatalhoz, mint legilletékesebb fórumhoz, hogy vajon a múlt évi zár alá vételi makszimális árak, sőt az idei paprikatermésre is vonatkoznak-e. Addig mindenesetre óvatosságra intem a gazdákat, amíg ez a válasz meg nem érkezik.

Pálfi Dániel, a Paprikakereskedők, Termelők, Feldolgozók és Paprikamolnárak Egyesületének elnöke hétfőn a következő indítványt nyújtotta be az októberi közgyűléshez:

Tekintetes Városi Tanács!

Kérem alábbi indítványomat a sürgősség kimondása mellett pártolól a legközelebbi közgyűlés elé terjeszteni: Intézzék Szeged sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a magyar királyi Miniszterelnök ur Ó Excellenciájához, mint a magyar királyi kormány fejéhez sürgős feliratot a paprikatermeléssel, feldolgozással, kikészítéssel és kereskedelemmel foglalkozó gazdasági válságba jutott több mint tízezer szegedi kisgazda, feldolgozó, molnár, kufár és kereskedő érdekében a paprika szabad, korlátlan forgalmának helyreállítása céljából. A felirat hivatkozással arra, hogy a magyar királyi Miniszterelnök ur Ó Excellenciája programbeszédében a mezőgazdasági kisemberek, kisgazdák védelme mellett nyilatkozott mutasson rá arra, hogy a paprikaegyedáruságot elrendelő káros rendelet folytán nemcsak a paprika termelésével, feldolgozásával foglalkozó szegedi kisemberek jutottak válságba, hanem ezek hadbavonulása következtében a fronton harcolók helyett itthon dolgozó asszonyok, családtagjaik is. Szüntesse meg tehát a magyar királyi kormány a paprika zárlátvétele, egyedáruságát és legmagasabb árát, mely rendelkezések következtében a fogyasztók az egész országban nem jutnak paprikához és az államháztartást is milliókra rugó összegekkel érzékenyen megkárosítják az adóbevételek és a kivitel megszüntetése folytán.

Ezen felirat pártolás végett megküldendő a magyar királyi országgyűlésnek, továbbá csatlakozás végett Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyének, a kalocsai érdekeltekre való tekintettel.

Az indítvány indoklása többek közt elmondja, hogy a paprika zár alá vétele és maximálása következtében a szegedi érdekeltek a Haditermény r.-t. 8 millió forgalma mellett több mint 571.000 koronát veszítettek, mely nem áll arányban azon keresettel, amelyhez a Haditermény r.-t. a paprikaegyedáruság folytán jutott. Csak magán a minősítetlen merkantilpaprikán, melyből mintegy 7 vagon van még a termelők kezében, az érdekeltek vagononként 180.000 koronát veszítettek. Az ármegállapítóbizottság ugyanis, melyre a termelők meghívást sem kaptak, ezen faj paprika árát kilogramonként Kalocsán 8—12 koronáig, Szegeden pedig 9—14 koronáig állapította meg, holott ezen minősítetlen merkantilpaprikát külföldön, Németországban a zárlátvétele előtt 28 koronáért helyezték el kilogramonként, tehát vagononként 280.000 koronáért.

A helytelen ellenőrzés következtében, a

termelésnek háromnegyedrészét csempészekhez került. Ez az oka annak, hogy sem a belső fogyasztást, sem a hadsereg szükségletét a Haditermény r.-t. saját bevallása szerint nem tudta kielégíteni.

Ezért van az, hogy maga Szeged város fogyasztóközönsége is teljesen paprika nélkül áll. A csempészet folytán a magánforgalomba kerülő paprikaárak négyszeresei a maximális árak.

A körülbelül 150 millió korona értékű becsülendő termés csak a szabad kereskedelem mellett elégíti ki a belső fogyasztást, a hadsereg szükségletét és produkál mintegy 80 millió korona értékű idegen valutát és így gyarapítja a nemzetet.

Csak a szabad kereskedelem képes a valutáris érdekeket megvédelmezni, mert már a maximálás előtt is kormányrendelet folytán csak az vihették ki paprikát külföldre, aki valutáris kötelezettséget vállalt az Osztrák-Magyar Banknál, illetőleg a devisaközpontnál arra nézve, hogy a paprikáért befolyó külföldi pénznemeket közvetlenül az Osztrák-Magyar Bank, illetőleg a magyar állam rendelkezésére bocsátja.

HIREK

ccoo

Hűvös szél

dudol odakünn és az eső monoton kopácsolással veri az ablakot. A nyár utolsó rezdülése is nyomtalanul eltűnt és a fájdalmasan mosolygó nap már a felhők sűrű fátyolába temetkezett. Az őszi, a szomorú, kietlen őszi borult ránk hirtelen és a reménytelenség szürke ködében borította az életet, amely vérvirágos mezőkön keresztül menekült eddig a melegség és a fény felé. A hideg eső most lomhán hull alá és a lélekre a kétség vad homálya fekszik. Meddig tart még és mi lesz velünk?

A kályhaeső kopottan, barnás színtelenséggel mászik fel a falon. Alatta a hideg vastömeg még hosszú álmát alussza és boszorkányos nyugalommal bujlik meg a sarokban. Ennek is régóta volt piros az orcája, mikor még elégedetten sűrögtek-forogtak körülötte az emberek. Most szinte fenyegető a némasága és ha önkénytelenül is mellé állunk, fagyos mosollyal viaszorít ránk a nyári szeméttől felduzzasztott szája. Milyen jó volna ismét mellé ülni és belenézni a halkán sisseregő, felitörő lángokba. Milyen jó volna hallgatni a nyoszörgó fa csöndes zokogását és a langymelegben megpihenni az élet undok harcait.

A kályha csak fagyos feunhéjazással mosolyog és odakünn a szél süvít. Az ablaktáblán bevergődik néha a hideg és gyors szisszenéssel vágat el az ajtó nyílása alatt. A kéz már dermedt egy küssé és a lehelet is láthatóvá válik. Nemsokára az előhímnökök után megjön a tél is; a borzalom, rettenetes háborús tél, talán a negyedik az emberi szenvedések végtelen kimpadján. Az utcákra ráborul ismét a fehér hótakaró és az ablakon megjelennek a fagyvirágok. A kályha sötét redőzete borusan mered a levegőbe és ki tudja talán a némasága nem fog felengedni akkor sem...

A rideg őszi eső egyhangúan kopog az ablakon. A szél tovább dudolja szomorú melodijait és a közelgő tél fantomja borusan lopózik a szívekbe.

— **Kitüntetés.** Báró vizeki Tallán Tibor, egy repülőszázadba beosztott 3. honvéd huszárezredbeli tartalékos főhadnagynak a leg-